

บทที่ 7

การกลบเกลื่อนกับตัวแปรทางด้านปัจจัยประจําเขต

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ว่าปัจจัยประจําเขตที่เป็นตัวแปรในการศึกษา 3 ประการ คือ 1) ช่องทางการสื่อสาร 2) รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา และ 3) การเห็นหน้ากันหรือไม่เห็นหน้ากันของผู้ร่วมสนทนา จะมีผลต่อการใช้การกลบเกลื่อนหรือไม่ อย่างไร

เมื่อนำปัจจัยประจําเขต 3 ประการดังกล่าว มาพิจารณาว่า มีความสัมพันธ์กับอัตราการกลบเกลื่อนอย่างไรบ้าง ปรากฏผลของการศึกษาเป็นดังนี้

7.1 ปัจจัยประจําเขตด้านช่องทางการสื่อสาร

ประจําเขตการสนทนาทั้งหมดที่นำมาศึกษาครั้งนี้ แบ่งได้ตามช่องทางการสื่อสาร 4 ช่องทาง ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต จากผลการเปรียบเทียบจะพบว่า ช่องทางการสื่อสารที่เป็น โทรศัพท์ จะมีอัตราการกลบเกลื่อนสูงสุด ประมาณร้อยละ 5 ส่วนช่องทางการสื่อสารที่เป็นอินเทอร์เน็ต จะมีอัตราการกลบเกลื่อนประมาณร้อยละ 4 รองลงมาคือ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีอัตราการกลบเกลื่อนต่ำสุดประมาณร้อยละ 3 ซึ่งมีความใกล้เคียงกันมาก

ดังนั้น ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าช่องทางการสื่อสารที่มีอัตราการกลบเกลื่อนสูงสุดคือโทรศัพท์ แต่อย่างไรก็ตาม อัตราการกลบเกลื่อนต่ำสุด ซึ่งคาดว่าจะพบในช่องทางการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้ กลับพบในช่องทางการสื่อสารที่เป็นหนังสือพิมพ์ จึงได้ผลที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา ไว้ดังนี้

ตารางที่ 18 อัตราการกลบเกลื่อนตามปัจจัยด้านช่องทางการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสาร	ความยาวของข้อมูลประจําเขต (คำ)	ความถี่ของการกลบเกลื่อน (ครั้ง)	อัตราการกลบเกลื่อน (ร้อยละ)
โทรศัพท์	5,168	259	5.01
อินเทอร์เน็ต	4,282	177	4.13
วิทยุ	6,530	223	3.42
หนังสือพิมพ์	7,825	263	3.36

7.2 ปัจจัยประจําเจตจํานงรูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา

รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ให้มีความแตกต่างกัน 2 แบบใหญ่ คือ แบบใกล้ชิด ได้แก่ ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนาในรายการทางโทรทัศน์ และแบบห่าง ได้แก่ ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนาในรายการวิทยุ คอลัมน์ถาม-ตอบในหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต

(ดูรายละเอียดของการแบ่งรูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนาเพื่อการวิเคราะห์ได้ ในข้อ 3.6 หน้า 44)

งานวิจัยนี้ พบว่า เมื่อระยะห่างของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนามีมากขึ้น อัตราการกลบเกลื่อนก็จะลดลง โดยที่ความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดจะมีอัตราการกลบเกลื่อนต่างจากการกลบเกลื่อนในความสัมพันธ์แบบห่างอยู่ประมาณร้อยละ 1.5 จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ร่วมสนทนาที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน จะมีการกลบเกลื่อนน้อยกว่า ผู้ร่วมสนทนาที่มีการรู้จักกันมาก่อนอยู่บ้าง

ผลการศึกษาในประเด็นนี้ จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยเรื่องระยะห่างของความสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่ออัตราการกลบเกลื่อน แต่เป็นไปในทิศทางที่ตรงข้ามกับสิ่งที่ผู้วิจัยคาดเอาไว้ นั่นคือ ได้ผลที่ค้านกับสมมติฐานโดยสิ้นเชิง เนื่องจากผู้วิจัยสันนิษฐานว่า ผู้ร่วมสนทนาที่มีความสัมพันธ์แบบห่างจะมีอัตราการกลบเกลื่อนสูงกว่าผู้ร่วมสนทนาที่มีความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดนั่นเอง

ความสัมพันธ์ของตัวแปรเรื่องรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนากับอัตราการกลบเกลื่อน เป็นดังนี้

ตารางที่ 19 อัตราการกลบเกลื่อนตามปัจจัยด้านรูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา

รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา	ความยาวของข้อมูลประจําเจต (คำ)	ความถี่ของการกลบเกลื่อน (ครั้ง)	อัตราการกลบเกลื่อน (ร้อยละ)
แบบใกล้ชิด	5,168	259	5.01
แบบห่าง	18,637	663	3.55

7.3 ปัจจัยประเภทเรื่องการเห็นหน้าหรือไม่เห็นหน้ากันของผู้ร่วมสนทนา

ผู้ร่วมสนทนาที่มีการเห็นหน้ากัน จะเกิดขึ้นเฉพาะในประเภทการสนทนาในโทรศัพท์เท่านั้น ในขณะที่ประเภทอื่นๆที่ศึกษาในครั้งนี้ ผู้ร่วมสนทนาจะไม่มี การเห็นหน้ากันแต่อย่างใด จากการศึกษา พบว่า ได้ผลที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ นั่นคือ ปัจจัยเรื่องการเห็นหน้ากันจะมีอิทธิพลต่ออัตราการกลบเกลื่อน โดยสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนาเห็นหน้ากัน จะมีการกลบเกลื่อนมากกว่าสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนาไม่เห็นหน้ากัน ซึ่งในงานวิจัยนี้ พบว่า อัตราการกลบเกลื่อนมีความแตกต่างกันอยู่ประมาณร้อยละ 1.5 ดังที่ได้แสดงไว้ในตารางนี้

ตารางที่ 20 อัตราการกลบเกลื่อนตามปัจจัยเรื่องการเห็นหน้ากันของผู้ร่วมสนทนา

ปัจจัยเรื่องการเห็นหน้ากัน	ความยาวของข้อมูลประเภท (คำ)	ความถี่ของการกลบเกลื่อน (ครั้ง)	อัตราการกลบเกลื่อน (ร้อยละ)
เห็นหน้า	5,168	259	5.01
ไม่เห็นหน้า	18,637	663	3.56

7.4 สรุป

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการกลบเกลื่อนกับตัวแปรปัจจัยประเภททั้ง 3 ประการ ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร 4 ช่องทาง รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา คือแบบห่างกับแบบใกล้ชิด และการเห็นหน้ากันหรือไม่เห็นหน้ากันของผู้ร่วมสนทนา จากข้อมูลประเภทการสนทนาทั้งหมด พบว่า ตัวแปรต่างๆเหล่านี้ มีอิทธิพลต่ออัตราการกลบเกลื่อน ดังนี้

1) ตัวแปรด้านช่องทางการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสารทางโทรศัพท์ มีอัตราการกลบเกลื่อนสูงสุด ส่วนช่องทางการสื่อสารที่เป็นหนังสือพิมพ์ จะมีอัตราการกลบเกลื่อนต่ำสุด โดยมีความต่างของอัตราการกลบเกลื่อนอยู่ประมาณ ร้อยละ 1.7

2) ตัวแปรด้านรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา

ผู้ร่วมสนทนามีรูปแบบความสัมพันธ์เป็นแบบใกล้ชิด มีอัตราการกลบเกลื่อนสูงกว่าผู้ร่วมสนทนาที่มีความสัมพันธ์เป็นแบบห่าง อัตราการกลบเกลื่อนก็จะน้อยลง โดยมีความแตกต่างของอัตราการกลบเกลื่อนอยู่ประมาณ ร้อยละ 1.5

3) ตัวแปรเรื่องการเห็นหน้ากันหรือไม่เห็นหน้ากันของผู้ร่วมสนทนา

ปริจเฉทที่ผู้ร่วมสนทนา มีการเห็นหน้ากันจะมีอัตราการกลบเกลื่อนสูงกว่าปริจเฉทที่ผู้ร่วมสนทนาไม่มีการเห็นหน้ากัน โดยมีความแตกต่างของอัตราการกลบเกลื่อนอยู่ประมาณ ร้อยละ 1.5

โดยสรุปแล้ว สิ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ คือ ผลการศึกษาที่เป็นตัวแปรเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสารที่มีอัตราการกลบเกลื่อนสูงสุด คือทางโทรทัศน์ กับตัวแปรเรื่องการเห็นหน้ากันของผู้ร่วมสนทนา ส่วนตัวแปรเรื่องรูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนานั้น ในงานวิจัยนี้ ปรากฏผลการศึกษาที่แย้งกับสมมติฐาน